

GENER 2008

La Tassa

La cavalcada dels Reis va cloure brillantment les festes nadalenques a Moià.
En la imatge, la carrossa del Rei Ros passant per la baixada del Mestre

Ràdio Mòla 107.8 FM (Emissora Municipal)
c/ de les Joles, 13 (Edifici Can Carner)
08180 Mòla
Tlf. 93 830 06 07

TEMPORADA SET 07 - JUNY 08

Els nostres programes en directe:

LA JORNADA
Actualitat esportiva de la comarca i general
Realitzat per Lluís Graners, Enric Pascual,
Esteban Martos, Lluís del Castillo i Jordi
Catalina,

XIU-XIU
El nostre magazine amb entrevistes i les notícies més properes
Realitzat per Joana Armadans i Lluís Graners

EXODUS
Musica Enrica
Realitzat per Santi Cee

COFFE SHOP
Magazine amb les notícies més inversionsables
Realitzat per Carles Blanco

ENERGIA POSITIVA
Reiki i consells per una vida més positiva
Realitzat per Yolanda Rivero

DOS CALVOS Y UN DESTINO
Musica potent i presentació rebel
Realitzat per Manuel Cortés i Pedro

TEMATIK
Temàtiques musicals difícils d'escoltar a una ràdio
Realitzat per Enric Terencio

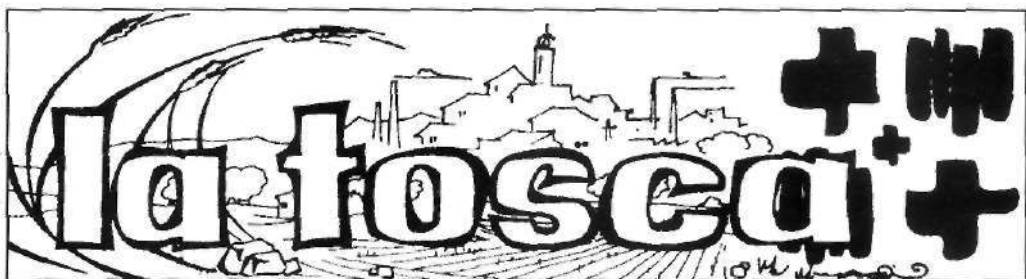
LA MEVA ENYORANÇA MUSICAL
Musica per a la gent de més de 50 anys
Realitzat per Angel Pérez

L'UNIVERS DEL DANCE I DEL MIX
Musica de ball dels 70, 80, 90 i 2000. Produccions de DJ's.
Realitzat per Ramon Martínez

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
00 - 01 h NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA La Jornada (R)	NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA XIU-XIU (R)	NEW AGE I ELECTRONICA EXITS DELS ANYS 60-70 XIU-XIU (R)	SELECCIÓ MÚSICA DANCE	SELECCIÓ MÚSICA DANCE
01 - 02 h NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA La Jornada (R)	NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA XIU-XIU (R)	NEW AGE I ELECTRONICA EXITS DELS ANYS 60-70 XIU-XIU (R)	SELECCIÓ MÚSICA DANCE	SELECCIÓ MÚSICA DANCE
02 - 03 h NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA La Jornada (R)	NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA XIU-XIU (R)	NEW AGE I ELECTRONICA EXITS DELS ANYS 60-70 XIU-XIU (R)	SELECCIÓ MÚSICA DANCE	SELECCIÓ MÚSICA DANCE
03 - 04 h NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA La Jornada (R)	NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA XIU-XIU (R)	NEW AGE I ELECTRONICA EXITS DELS ANYS 60-70 XIU-XIU (R)	SELECCIÓ MÚSICA DANCE	SELECCIÓ MÚSICA DANCE
04 - 05 h NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA La Jornada (R)	NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA XIU-XIU (R)	NEW AGE I ELECTRONICA EXITS DELS ANYS 60-70 XIU-XIU (R)	SELECCIÓ MÚSICA DANCE	SELECCIÓ MÚSICA DANCE
05 - 06 h NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA La Jornada (R)	NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA XIU-XIU (R)	NEW AGE I ELECTRONICA EXITS DELS ANYS 60-70 XIU-XIU (R)	SELECCIÓ MÚSICA DANCE	SELECCIÓ MÚSICA DANCE
06 - 07 h NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA La Jornada (R)	NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA XIU-XIU (R)	NEW AGE I ELECTRONICA EXITS DELS ANYS 60-70 XIU-XIU (R)	SELECCIÓ MÚSICA DANCE	SELECCIÓ MÚSICA DANCE
07 - 08 h NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA La Jornada (R)	NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA XIU-XIU (R)	NEW AGE I ELECTRONICA EXITS DELS ANYS 60-70 XIU-XIU (R)	SELECCIÓ MÚSICA DANCE	SELECCIÓ MÚSICA DANCE
08 - 09 h NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA La Jornada (R)	NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA XIU-XIU (R)	NEW AGE I ELECTRONICA EXITS DELS ANYS 60-70 XIU-XIU (R)	SELECCIÓ MÚSICA DANCE	SELECCIÓ MÚSICA DANCE
09 - 10 h NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA La Jornada (R)	NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA XIU-XIU (R)	NEW AGE I ELECTRONICA EXITS DELS ANYS 60-70 XIU-XIU (R)	SELECCIÓ MÚSICA DANCE	SELECCIÓ MÚSICA DANCE
10 - 11 h NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA La Jornada (R)	NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA XIU-XIU (R)	NEW AGE I ELECTRONICA EXITS DELS ANYS 60-70 XIU-XIU (R)	SELECCIÓ MÚSICA DANCE	SELECCIÓ MÚSICA DANCE
11 - 12 h NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA La Jornada (R)	NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA XIU-XIU (R)	NEW AGE I ELECTRONICA EXITS DELS ANYS 60-70 XIU-XIU (R)	SELECCIÓ MÚSICA DANCE	SELECCIÓ MÚSICA DANCE
12 - 13 h NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA La Jornada (R)	NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA XIU-XIU (R)	NEW AGE I ELECTRONICA EXITS DELS ANYS 60-70 XIU-XIU (R)	SELECCIÓ MÚSICA DANCE	SELECCIÓ MÚSICA DANCE
13 - 14 h NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA La Jornada (R)	NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA XIU-XIU (R)	NEW AGE I ELECTRONICA EXITS DELS ANYS 60-70 XIU-XIU (R)	SELECCIÓ MÚSICA DANCE	SELECCIÓ MÚSICA DANCE
14 - 15 h NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA La Jornada (R)	NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA XIU-XIU (R)	NEW AGE I ELECTRONICA EXITS DELS ANYS 60-70 XIU-XIU (R)	SELECCIÓ MÚSICA DANCE	SELECCIÓ MÚSICA DANCE
15 - 16 h NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA La Jornada (R)	NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA XIU-XIU (R)	NEW AGE I ELECTRONICA EXITS DELS ANYS 60-70 XIU-XIU (R)	SELECCIÓ MÚSICA DANCE	SELECCIÓ MÚSICA DANCE
16 - 17 h NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA La Jornada (R)	NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA XIU-XIU (R)	NEW AGE I ELECTRONICA EXITS DELS ANYS 60-70 XIU-XIU (R)	SELECCIÓ MÚSICA DANCE	SELECCIÓ MÚSICA DANCE
17 - 18 h NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA La Jornada (R)	NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA XIU-XIU (R)	NEW AGE I ELECTRONICA EXITS DELS ANYS 60-70 XIU-XIU (R)	SELECCIÓ MÚSICA DANCE	SELECCIÓ MÚSICA DANCE
18 - 19 h NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA La Jornada (R)	NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA XIU-XIU (R)	NEW AGE I ELECTRONICA EXITS DELS ANYS 60-70 XIU-XIU (R)	SELECCIÓ MÚSICA DANCE	SELECCIÓ MÚSICA DANCE
19 - 20 h NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA La Jornada (R)	NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA XIU-XIU (R)	NEW AGE I ELECTRONICA EXITS DELS ANYS 60-70 XIU-XIU (R)	SELECCIÓ MÚSICA DANCE	SELECCIÓ MÚSICA DANCE
20 - 21 h NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA La Jornada (R)	NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA XIU-XIU (R)	NEW AGE I ELECTRONICA EXITS DELS ANYS 60-70 XIU-XIU (R)	SELECCIÓ MÚSICA DANCE	SELECCIÓ MÚSICA DANCE
21 - 22 h NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA La Jornada (R)	NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA XIU-XIU (R)	NEW AGE I ELECTRONICA EXITS DELS ANYS 60-70 XIU-XIU (R)	SELECCIÓ MÚSICA DANCE	SELECCIÓ MÚSICA DANCE
22 - 23 h NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA La Jornada (R)	NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA XIU-XIU (R)	NEW AGE I ELECTRONICA EXITS DELS ANYS 60-70 XIU-XIU (R)	SELECCIÓ MÚSICA DANCE	SELECCIÓ MÚSICA DANCE
23 - 24 h NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA La Jornada (R)	NEW AGE I ELECTRONICA	NEW AGE I ELECTRONICA XIU-XIU (R)	NEW AGE I ELECTRONICA EXITS DELS ANYS 60-70 XIU-XIU (R)	SELECCIÓ MÚSICA DANCE	SELECCIÓ MÚSICA DANCE

RADIO FORMULA
Selecció dels millors èxits nacionals i internacionals

Programes en directe
Repetició programes
Selecció musical especial

índex

Editorial	3
Pluviomètrica	4
Vida municipal	5
El Moianès fa cent anys segons «El Pla de Bages»	
Gener de 1908	9
El meu racó	10
Experiències de la presó. Punt final	12
El Molí Nou de Castellcir	13
Caminades pel Moianès	15
Notícies de l'Escola Pia	16
Pensaments caçats al vol	19
Festes nadalenques	20
L'Esplai	24
Les noves generacions	25
Viure a pagès	26
Biblioteca de Moià	27
Publicacions	28
Pàgines de l'Institut	31
«Fiesta rosada» al Moian	

DIPÒSIT LEGAL B-4501-1983

MOIÀ

GENER 2008

Any 62 Núm. 678

Redacció: Joies, 11, tel 93 820 81 36

Impressió: Winihard Gràfics, Moià

Fotografies: Renom, J. Soler,

Arxiu Alsina i particulars

LA TOSCA es membre de l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal

LA TOSCA a INTERNET:

<http://www.latosca.org>

latosca@latosca.org

SÈRIE OPORTUNA

Amb el present número de LA TOSCA s'acaba la sèrie d'articles sobre «Experiències de la presó» que ens ha anat enviant el P. Josep M. Oller, escolapi moianès, sèrie que ha durat uns dos anys. Com que sospitem que algú potser l'haurà trobada massa llarga, ens permetem de defensar-ne l'oportunitat, per tres raons.

En primer lloc, el P. Oller ens ha descobert un món —el de les presons— bastant desconegut per a la majoria de nosaltres, que afecta persones més o menys situades al marge de la societat, però tanmateix reals, i sobre les quals, evidentment, hem de projectar la nostra compassió, ja que una societat madura i avançada ha de ser també compassiva. És bo, doncs, saber que existeix aquest món, quines característiques té, quins problemes l'afecten, i saber també que hi ha gent que, en nom dels qui som fora, mira de portar-hi consol i ajuda humanitària.

En Segon lloc, publicant aquesta sèrie, el nostre butlletí ha prosseguit la línia, que ja fa més de tres-cents anys que dura, de col·laboració entre l'Escola Pia i la població moianesa, col·laboració que ha donat ingents fruits en l'espiritualitat i la cultura (recordem el lema escolapi de «pietat i lletres»), però també en altres camps, com la mateixa economia. Limitem-nos a recordar tres noms d'escolapis ja finats però encara recents en la memòria moianesa: el P. Francesc Sagrera, que marcà fonamentalment una generació; el R Llogari Picanyol, gran impulsor dels estudis històrics moianesos, i el P. Rossend Casallarch, benemèrit també com a historiador, però semblantment com a col·laborador de la Creu Roja i sobretot com a promotor dels estudis secundaris a Moià, que culminarien amb el funcionament de l'actual IES. (Entre parèntesis, aquest darrer escolapi mereixeria la dedicació d'alguna via pública, com ja la tenen els altres dos.)

Finalment, els articles del P. Oller han polsat la fibra espiritual que cadascú porta en el seu interior, però que l'ambient materialista i hedonista regnant manté, en molts, més o menys adormida. La crida a desvetllar bons sentiments, a elevar l'esperit, a prendre consciència del nostre fons transcendent, és avui més que mai oportuna.

Confiem, doncs, que la sèrie que ara es clou hagi donat bons fruits i que, en l'esdevenidor, la nostra revista pugui continuar essent un mitjà de difusió de causes nobles.

ESTACIÓ PLUVIOMÈTRICA DE L'ESCOLA PIA DE MOIÀ

LATITUD 41°48'53" N - LONGITUD 2°5'44" E - ALTITUD 741 m

Novembre del 2007

DÈCADA	TEMPERATURES			ESTAT DEL CEL			VENT	PLUJA	
	MÀX.	MIN.	MIT.	Serens	Coberts	Núvols	Dominant	PARCIAL	TOTAL
De l'1 al 10	19	1'5	9'3	10	-	-	SW	-	
De l'11 al 20	14'5	-7	5	6	1	3	W	2'9	
Del 21 al 30	16	-1'5	6'3	5	4	1	W	-	2'9

Desembre del 2007

DÈCADA	TEMPERATURES			ESTAT DEL CEL			VENT	PLUJA	
	MÀX.	MIN.	MIT.	Serens	Coberts	Núvols	Dominant	PARCIAL	TOTAL
De l'1 al 10	17	1	7'4	5	-	5	W	-	
De l'11 al 20	12	-5	2'5	5	1	4	W	0'5	
Del 21 al 31	12	-3	5'07	6	3	2	W	0'4	0'9

Neu el dia 15 amb 0'08 m de gruix

OBSERVATORI METEOROLÒGIC DE MOIÀ

Resum meteorològic de l'any 2007

MES	MITJANA			MÀXIMA ABSOLUTA	MÍNIMA ABSOLUTA	PRECIPITACIONS (LITRES)	PRECIPITACIÓ MÀXIMA	PLUJA (DIES)	NEU [*]	PEDRA	TEMPESTA	BOIRA	ROSADA	GEBRADA
	MÀXIMA	MÍNIMA	MITJANA											
GENER	11'32	1'3	6'3	18	-6	6'7	5'6	2				20	17	10
FEBRER	12'14	2'58	7'34	18'5	-1	23'3	10'6	7				8		
MARÇ	13'83	2'38	8'09	20	-4	27'4	11'1	8			1			
ABRIL	16'25	3'08	11'92	24'5	-0'5	116'4	54'5	16		1	1		2	
MAIG	20'96	8'79	14'86	29	3	71'1	28'5	14			1		10	
JUNY	24'55	12'43	18'5	29'5	7	10	3'9	7			2		4	
JULIOL	26'9	14'37	20'62	31	8'5	12'1	11	3				2	5	
AGOST	25'96	14'07	19'96	34	8'5	87'3	28'3	10			3	3	5	
SETEMBRE	23'13	11'39	17'26	26'5	2	4	3'2	2				10	6	
OCTUBRE	18'54	8'12	13'31	24'5	3	56'7	16'3	7		1	1	15	17	
NOVEMBRE	12'5	1'35	6'89	19	-7	2'9	2'9	1				15		6
DESEMBRE	4'75	0	5	17	-5	0'9	0'5	2	1			13		12
ANY	17'5	6'6	12'4	34	-7	418'8	176'4	79	1	2	9	86	66	28

Fe d'errates: El quadre meteorològic del número passat de LA TOSCA duia com a encapçalament «Novembre del 2002». Evidentment, havia de dir «Octubre del 2007».

Ple del dia 29-11-2007

En el ple municipal del dia 29 de novembre proppassat es van prendre, entre altres, els següents acords:

—Aprovar el text modificat dels Estatuts de l'organisme autònom local de Radiodifusió i Televisió.

—Aprovar el rescat de la concessió del servei d'Escola Bressol «Garrofins» i la valoració de la indemnització corresponent.

— Refusar la implantació del parc eòlic «Pas dels Bandolers» que transcorreria pels municipis de Collsuspina, Moià, Centelles i Balenyà, atesa la poca distància que hi ha entre el parc i els nuclis de població de Collsuspina, com també per la important alteració del paisatge i la creació d'impactes ambientals.

Ple del dia 20-12-2007

En el ple del dia 24 d'octubre es prengueren, entre altres, els següents acords:

—Aprovar i verificar provisionalment el Text Refós corresponent a la modificació puntual del Pla General d'Ordenació Urbanística corresponent al sector VI (la Pineda) redactat per l'arquitecte Francesc Moral amb data desembre del 2006. Aquest Text Refós preveu: 1) anul·lar i retirar de la Comissió Tècnica d'Urbanisme de Barcelona el projecte de Pla Parcial del sector VI per les esmenes essencials que ha calgut incorporar-hi; 2) aprovar de nou, inicialment, el Text Refós d'acord amb el projecte presentat pel mateix arquitecte amb data desembre del 2007; 3) aprovar el trasllat i la nova ubicació dins l'àmbit del sector VI, i en el

transcurs de la seva urbanització, dels terrenys corresponents a la denominada Era del Calaix per tal d'assegurar-ne la preservació. També s'aprova el desglossament del sector VI en dues fases.

—Aprovar la sol·licitud d'incloure dins el Pla Únic d'Obres i Serveis de Catalunya 2008 les següents obres: construcció d'un edifici per a escola de música i dansa i auditori; rehabilitació del parc Lluís Companys, parc Tenor Vihas i parc de la Font; rehabilitació del Casal de Moià (a incloure en els exercicis 2009-2011).

Ple del dia 28-12-2007

En el ple del dia 28 de desembre es prengué l'acord d'aprovar inicialment el pressupost general consolidat de l'ajuntament de Moià per a l'exercici 2008, plantilla de personal i bases d'actuació.

•«

Més notícies municipals

Per tal de completar l'anterior informació, rebuda de l'ajuntament, copiem del diari manresà «Regió 7» el resum d'una sèrie de notícies referents a la vida municipal moianesa:

—1-12-2007: «L'Ajuntament de Moià rebutja el projecte d'instal·lació d'un parc eòlic de vuit molins entre el seu terme municipal i el de Collsuspina».

—13-12-2007: «Moià amplia la representació de l'ens de ràdio i televisió locals».

—15-12-2007: «Moià demana un crèdit d'1,3 milions d'euros per a fer l'ambulatori amb el pàrquing subterrani».

-21-12-2007: «CiU de Moià dóna llum verd a un nou sector urbanístic que encabirà més de 300 habitatges. El nou sector, conegut com la Pineda, està situat a tocar de la carretera de Manresa».

-23-12-2007: «Moià demana subvencions per a fer una nova escola de música i dansa i per al Casal».

—2-1-2008: «El govern de Moià planteja un pressupost de retallada per sanear els comptes. Les inversions es redueixen a la meitat».

—9-1-2008: en un quadre sobre l'evolució demogràfica de la comarca de Bages, hi surten les següents dades referides al municipi de Moià: any 1900, 2.576 habitants; any 1910, 2.651; any 1920, 2.294; any 1930, 2.242; any 1940, 2.134; any 1950, 2.184; any 1960, 2.562; any 1970, 2.897; any 1981, 3.076; any 1991, 3.303; any 2000, 3.988; any 2005, 5.142; any 2006, 5.399; any 2007, 5.486; increment 2000-2007, 37'56 %.

Dues notes del grup municipal MAP-ERC

1) Pressupostos del 2008

El dia 28 de desembre hi va haver un ple extraordinari dedicat als pressupostos de l'exercici 2008. Després de la nostra insistència que calia treballar amb un pressupost no sols perquè la llei així ho estableix, sinó perquè és necessari per al bon funcionament de la planificació i execució de les polítiques municipals, dos mesos després de presentar els pressupostos del 2007 s'han confeccionat els del 2008.

Aquests pressupostos, per primera vegada, es presenten dràsticament restrictius en la despesa, fins al punt de posar en dubte el seu compliment sense comprometre el bon funcionament de l'administració municipal. Hi ha fortes rebaixes en relació amb el 2007 en algu-

nes despeses com l'enllumenat públic (20 %) i altres despeses generals com la llum dels edificis públics (25 %), la calefacció (15 %), el telèfon (9 %) i el manteniment d'edificis, mobiliaris, instal·lacions i vehicles (39 %). Les despeses destinades a festes culturals i populars també baixen un 27 %, i les inversions, un espectacular 54,5 %. Les transferències a entitats són també objecte de retallades: acció social (4,4 %), educació (6,4 %) i cultura (21,50%).

Com a contrapunt d'aquestes baixades, l'import destinat a amortització i interessos de préstecs, producte de Peleavadíssim endeutament, augmenta un 12,50 % i suposa un 18,50 % de les despeses totals. També augmenta la despesa de personal en un 16,90 %, amb conceptes importants com l'increment dels sous de l'equip de govern, un 20,50 %, i de l'administració financera, un 35,70 %.

Quant als ingressos, es pressuposten creixements exagerats, que d'entrada no podem considerar assumibles. En els impostos directes, els més importants, s'aplica un increment del 35 % a la recaptació de l'IBI, quan l'impacte de la revisió es calcula en un 15 %, i en l'itnpost de vehicles, les tarifes del qual pugen un 2,7 %, s'hi reflecteix un creixement d'un 12,50 %. La recaptació per llicències d'obres es xifra en el mateix import que l'any 2007, mentre que el sector immobiliari experimenta una davallada que ha fet revisar arreu, fortament a la baixa, les previsions d'ingressos per aquest concepte.

A la vista d'aquesta situació i de tota una sèrie de problemes documentals en l'expedient dels pressupostos, el nostre grup municipal hi va votar en contra, bo i demanant una reelaboració sobre bases més realistes dels ingressos i una justificació de les accions que l'equip de govern pensa posar en pràctica per a la dràstica reducció de les despeses alhora que demana que la distribució

d'aquesta reducció sigui més equitativa.

Mentre es presenta aquest pressupost, que hauria de ser d'austeritat, l'empresa Moia-futur S.A. projecta per a l'any 2008 unes despeses d'inversió (pàrquing, CAP i edifici de l'antiga Caserna de la Guàrdia Civil) de 4, 5 milions d'euros, gairebé un 60 % del pressupost de l'ajuntament. Aquestes despeses s'hauran de basar totalment en l'endeutament, ja que les arques municipals no hi aporten ni un euro.

En el cas que aquests pressupostos fossin creïbles i realitzables, que segons el nostre criteri no ho són, atesa la situació de col·lapse financer provocada pel dèficit econòmic, només servirien per a evitar el creixement del deute directe de l'ajuntament (Moia-futur preveu endeutar-se fortament) perquè no en corregeixen les causes ni projecten un pla de sanejament distribuït en diversos anys com el nostre grup ha anat demanant des de fa molt temps.

2) Revisió cadastral

Per la seva actualitat a Moia i per la manca d'informació sobre aquest tema, creiem que cal explicar què és el cadastre i quines són les repercussions de la seva revisió o actualització.

El cadastre és un registre públic de caràcter estatal on es descriuen els béns immobles de tipus urbà (nuclis de població) i rústic (espais rurals). Fou establert després de la guerra de Successió per José Patino, superintendent de Felip V a Catalunya i més endavant ministre d'Hisenda, a fi que el Principat contribuís a les arques de Castella.

A part d'inventariar les característiques de cada finca a través d'uns determinats i complexos mecanismes comparatius, estableix una valoració, coneguda amb la denominació de *valor cadastral*, que serveix de base per als diferents impostos que graven les propietats immobiliàries i

molt especialment per a l'anomenat IBI (Impost sobre Béns Immobles), que des de l'any 1988 és gestionat totalment pels ajuntaments.

Amb el pas del temps els valors cadastrals queden desfasats en relació amb el mercat immobiliari i els ajuntaments en poden demanar a la Gerència del Cadastre l'actualització.

L'ajuntament de Moia va sol·licitar aquesta revisió per a les finques urbanes a fi que pogués tenir efectes per a l'IBI a partir del 2008. La revisió ha comportat que el valor cadastral mitjà de les finques hagi augmentat 4,5 vegades.

L'última revisió s'havia fet l'any 1986 i a tots els immobles inclosos en aquella valoració se'ls ha anat incrementant cada any el seu valor en funció d'un percentatge fixat en els pressupostos de l'Estat i equivalent, més o menys, a la inflació. A aquells que s'han construït posteriorment a la revisió de 1986 els valors inicials ja s'han actualitzat d'acord amb l'evolució del mercat immobiliari. Per tant, els immobles més afectats per la nova revisió són els construïts i donats d'alta abans de 1986.

Com que l'impacte de les revisions cadastrals pot ser molt fort, especialment quan fa molts anys que no se n'ha fet cap, la llei estableix un mecanisme per a la seva aplicació de forma gradual en deu anys. L'augment que ha experimentat la valoració de la finca es divideix per deu i el resultat és l'import que s'incrementarà cada any a la base per a calcular l'IBI. A partir del segon any (2009) s'hi haurà d'afegir també, de nou, el percentatge que es determini com a corrector de la inflació.

Vegem ara com afectarà aquesta revisió les butxaques del contribuents l'any 2008. Ens basarem en un exemple: suposem una casa que l'any 2007 tingués un valor cadastral de 30.000 € i que amb la revisió hagués pujat fins a 135.000 €. L'augment total seria de 105.000 €, que, dividits per deu, ens

donarien un import de 10.500 €, import que caldria anar augmentant cada any fins al 2017. L'ajuntament, per pal·liar una mica el fort impacte de la revisió, ha rebaixat l'impost des del 0,90 % de l'any 2007 fins al 0,80 per al 2008. El contribuent de l'exemple hauria pagat $(30.000 \times 0,90 : 100)$ 270 € l'any 2007 i enguany n'hauria de pagar $(30.000 + 10.500 = 40.500 \times 0,80 : 100)$ 324 €, un 20 % més que l'any anterior.

I els nou anys successius? Dependrà del percentatge que l'ajuntament decideixi fixar cada any i, evidentment, té la possibilitat d'abaixar-lo. En el supòsit que decidís mantenir el 0,80 %, l'any 2009 caldria afegir-hi la correcció anual del valor cadastral (2.700 € en el cas d'un 2 %) i, per tant, seria: $40.500 + 10.500 + 2.700 = 53.700$ € $(53.700 \times 0,80 : 100)$ 429 €, un 32,4 % sobre el 2008. I així successivament fins a l'any 2017 que, en el cas que s'hagués produït un augment d'un 2 % anual, tindria un valor cadastral

de 161.337 € i una quota (si s'apliqués el 0,80 %) de 1.290 €.

En cas de disconformitat amb les dades i característiques de superfície edificada o d'ús de l'immoble, que poden tenir repercussió en el càlcul de la quota de l'impost, cal presentar reclamació amb alguna documentació (plànols, fotos, etc.) que pugui acreditar l'error. És previst que els dies 28, 29 i 30 de gener, funcionaris del Cadastre siguin a Can Carner de 2/4 de 10 del matí a 2/4 de 3 de la tarda i el dia 29 també de 4 a 6 de la tarda per atendre consultes i reclamacions. També es pot gestionar la reclamació a través de qualsevol oficina de Gestió Tributària de la Diputació. Les més properes són a Manresa (carrer Major, 36), a Vic (carrer Ramon d'Abadal, 5, edifici del Sucre) i a Caldes de Montbui (plaça de la Font del Lleó, 11). L'horari d'atenció al públic és de 2/4 de 9 del matí a les 2 de la tarda de dilluns a divendres.

Escorxador Comarcal del Moianès

Zona Industrial
Avda. del Prat, s/n
08180 MOIÀ

Tel. / Fax 93 820 80 84
Mòbil 608 44 21 87
Partic. 93 830 09 20

EL MOIANÈS FA CENT ANYS SEGONS «EL PLA DE BAGES»

GENER DE 1908

13 de gener de 1908

Els automòbils interurbans

Baix la intel·ligent direcció del que ha de ser Administrador a Manresa del nou servèy d'automòbils, l'apreciable senyor dòn Carles Colomé, s'estan efectuant ab gran activitat els preparatius pera inaugurar a la major brevetat possible l'esperat y utilíssim servèy de passatjers d'aquèsta ciutat a Vich.

Ademès, y al metex fi, segueixen les proves d'esploració de carreteres pera ficar la marxa dels veïcols.

Dissapte arribaren fins apròp de Collsuspina y aquesta tarde han sortit fins a Moya.

Demà procedent de Barcelona arribarà 'l propietari dels automòbils nostre apreciat amic dòn Miquel Pratmarsó.

Probablement dijous sortirà un cotxe cap a Vich y segons càlculs s'invertiran en el trajecte de quatre a quatre hores y mitja.

Desempenyarà 'l càrreg d'Administrador a Vich, l'apreciable senyor dòn Josep Mongay.

Ab els automòbils hi anirà un empleat que cuydarà de cobrar els passatjes en els pobles del trajecte.

20 de gener de 1908

Els automòbils interurbans

Dirigides pel intel·ligent administrador del servèy d'automòbils a Manresa, dòn Carles Colomé, segueixen ab gran activitat les proves y exploració de carreteres.

Si no surt cap contratemps imprevist el nou servèy s'inaugurarà el dia primer de febrer, doncs els preparatius estan ja

molt avensats y les proves han donat excel·lents resultats.

Referent a aquèt utilíssim y desitjat medi de transport de passatjers, llegim en nostres confreres de Vich del dissapte últim, les següents ratlles que reproduïm: Diu la «Gaseta Montanyesa»:

«*La carrera Vich-Manrèsa.* - Dijous a tres quarts de dotze del matí, arribà el primer cotxe-automòvil de prova de la carrera Vich-Manrèsa portant 18 assientos y 12 sacs de sorra. La prova segons nostres informes donà bons resultats y se realisà sense altre contratemps, que l'haver patinat les rodes varies vegades al ésser a la pujada de la Rambla de les Devallades; axò fou degut qu'en aquell punt l'adoquinat estava encara cobert d'una lleugera capa de fang lliscós, y a que dit automòvil de pròve té únicament el motor de 22 cavalls de fòrsa; ja que 'ls que han de fer definitivament la carrera seran de 35 a 40 cavalls; els primers, es a dir de motor de 22 cavalls, els destinaran després a la carrera de Cardona a Manresa. Esteriorment van pintats de blau y en el interior hi caben còmodament uns 16 assientos. Els "auto" de 35 a 40, que estan per arribar del estranger, se creu que estaran de 3 hores y mitja a 4 en recórrer el trajecte que serà directe de Vich a Moya y Manresa y faran la surtida al matí desseguida de haver arribat el tren correu de les sèt a fi de recullir els passatjers de Montanyar.»

24 de gener de 1908

Quadrilla de malfactors

A un quart de cinc d'aquèt matí al passar dos carreters per sota l'ermita de

Nostra Senyora de Castellet, han vist al pèu del bosc a cinc homes tres d'ells joves y 'ls altres d'uns 35 anys, que s'escalfaven en una foguerada que enrotllaven.

Aquesta metèxa quadrilla segons notícies rebudes a Manresa, ha efectuat ròbos a Castellà, Setmanat, Caldas, Moya, y Castelltersòl.

Entre Caldas y Moya robaren a cinc carreters amenassantlos de mort.

Segons indicacions, els lladres son d'aquèsta gent indocumentada y sense domicili que la policia treu de Barcelona.

28 de gener de 1908

Els automòvils interurbans

Segons nostres notícies a mitj febrer arribaran a Manresa tres automòvils mès ab quins el senyor Pratmarsó inaugurarà el servèy de viatgers de Manresa a Moya y Vich, y de Manresa a Cardona y Solsona.

Els nous veïcols seran de 35 a 40 cavalls y sembla que faran el trajecte d'aquí a Vich en unes quatre hores.

Ab motiu de la pròcsima arribada dels tres nous automòvils, probablement no 's comensarà 'l servèy fins a últims del mes entrant, a fi d'inaugurar-lo simultàniament entre Manresa, Vich y Solsona.

Transcripció: Jaume CLARA I ARISA

EL MEU RACÓ

Magradaven aquells rierols que es formaven després de la pluja,

l'olor que desprenia la natura quan el cel havia descarregat i les plantes que s'ufanaven en rebre l'aliment, i veure córrer l'aigua pel meu carrer (el de les Joies) amb la cantarella melodiosa, monòtona, però plena de vida.

Llavors pujava a les golfes de casa a mirar que no hi hagués degoters, i no podia estar-me de ficar-me en aquell primitiu estudi on el pare guardava els seus tresors.

Des del balconet es veia un cel gris, les teulades brillants de les cases del davant, algun llampec fent zig-zag que moria al campanar i el so de la campana del cloquer, que tocava més alegre després de la pluja.

Al costat, en un sostre alt i gran amb bigues de fusta, hi penjaven llonganisses, pernills, penques de cansalada, que els de casa posaven a assecar després de la matança del porc i que desprenien

una olor que et feia venir ganes de donar-hi una queixalada.

En l'humil estudi del pare hi havia de tot. El faristol, sempre a punt, amb partitures de música. Carpetes amb dibuixos al carbó de la mare, de la iaia, de mi mateixa amb dues trenes llargues i gruixudes; llibres, diaris i revistes, perquè el pare era d'aquells que ho guarden tot.

Jo m'asseia en una cadira al costat de la tauleta i prop del balcó i em sentia feliç en aquella mena de santuari en què faltava tot per a ser confortable i no faltava res per a trobar-lo íntim.

Allà vaig descobrir «En Patufet» i el «Violet» i totes les novel·les de Josep Maria Folch i Torres. Allà vaig aprendre les notes musicals, les primeres lliçons de solfeig. Des d'allà es veia només un minúscul trosset de món, però vaig descobrir des d'aquell estudi que el món era molt gran, que existien odis i passions, vida i mort, tristesa i esperança, emo-

cions, desenganys, penes, alegries, però sobretot vaig entendre què era la vida sense moure'm d'aquella estança humil que em fascinava.

I des d'aquell raconet, envoltada de llibres, vaig viatjar per tot el món. Vaig aprendre sobre moltes cultures que mai no havia passat per la meva ment que poguessin existir. Tan aviat em trobava a dins d'un fastuós transatlàntic com en l'estepa més solitària de Rússia o en una illa paradisiàca d'Oceania. També havia trobat l'infern del Colosseu romà i les selves misterioses d'Àfrica. I la Xina, amb la majestuositat dels seus emperadors i la pobresa d'un poble asfixiat per dictadors. I l'Índia, amb l'aigua del riu Ganges, les vaques sagrades i els sense-sostre que morien ajaçats en els carrers. I la vella Europa de reis i papes, de fastuosos palaus o de decadència, intrigues, traïcions i guerres que s'estenien per tot el continent.

Era per això que m'estimava aquelles golfes, on podia endevinar un món que ningú no m'havia ensenyat i que trobava en aquells llibres. Eren hores inoblidables que em transportaven del meu món petit i simple a uns descobriments tan grans que contrastaven amb la meva ignorància de noia que només havia vist el mar en unes esporàdiques visites a Barcelona i així em trobava dins un món que em semblava irreal però que existia.

Havia vist ploure mil vegades des del meu cauet; havia vist nevar, unes nevades que tapaven mig balcó; havia sentit el vent que roncava i que traspassava portes, i copsava cada estació de l'any, que arribava puntual, sense avisar.

M'havia fixat en els camps assedegats per manca d'aigua, les rieres que baixaven seques, els pagesos mirant el cel amb l'esperança que la pluja els salvés la collita i llevar-nos de matinada per anar en processó resant perquè caigués aigua del cel. I, ara que la pluja escasseja tant, enyoro aquell meu carrer en què l'aigua baixava com un rierol i veia les teulades mullades i brillants de les cases veïnes. I tornava a la realitat quan la campana del cloquer tocava les dotze i aleshores jo baixava corrents a dinar, ja que a casa, a l'última campanada, l'escudella era a taula i tots respectàvem aquella puntualitat.

I tornava en aquell món real on la rutina, la monotonia i el meu petit univers de noia de poble no acabava d'entendre tanta diversitat, tantes penes, tantes alegries i treballs per a acabar pensant que els tresors petits del pare me'ls havia fets també meus, perquè em donaven una vida sense rutina, en què el somni era el meu company, el meu amic, el que m'ajudava a caminar per un món tortuós i ple d'injustícies.

Agustina CANTÓ

Odontologia conservadora i estètica
Endodòncia i pròtesis
Odontopediatria
Ortodòncia
Cirurgia
Implants

Visites diàries de
dilluns a dissabte

CLÍNICA DENTAL ANFRUNS

Dr. Lluís M. Anfruns i Serra / Metge - Estomatòleg
Av. de la Vila, 3-5 - 08180 Mojà - Tel. 93 820 81 28

EXPERIÈNCIES DE LA PRESÓ.

PUNT FINAL

Després de quasi dos anys d'anar publicant a la nostra revista LA

TOSCA algunes de les experiències viscudes durant els anys que vaig poder-me dedicar a la pastoral penitenciària, especialment durant el temps que vaig ser a Mataró, crec que ha arribat el moment de posar-hi el punt final. No és pas que hagi esgotat les experiències, en conservo encara moltes en el meu cor, sinó per no cansar més els lectors i deixar l'espai per a altres articles que hom pugui escriure.

En el primer article vaig exposar la intenció de contribuir al pla pastoral del nostre bisbat, que expressava la necessitat de sensibilitzar les parròquies a ajudar els germans més pobres privats de llibertat. No sé si els meus escrits han contribuït a aconseguir aquesta sensibilització; si els lectors han comprès una mica més els molts i molts problemes de tota mena que es viuen a les presons i a l'entorn dels nostres presos. Em plauria que la resposta fos positiva, en bé dels germans més marginats.

En aquest últim escrit voldria exposar algunes de les orientacions que ens varen portar, a l'equip de pastoral penitenciària, a emprendre una acció solidària amb els germans en presó.

Primerament volíem fer-nos ressò del Concili Provincial Tarraconense, que instava els cristians i la societat en general a prendre consciència de la situació de les persones que són a la presó, de les causes que els han portat a delinquir i de les conseqüències que té el règim de presons actual. Comprenguérem que la millor manera de prendre'n consciència era un implicació més directa amb els presos i llurs familiars. Així va sorgir la nostra associació que, des dels inicis, es va incorporar al SEPAP (Secretariat de

Pastoral Penitenciària del bisbat de Barcelona).

Vàrem proclamar des del principi que la nostra esperança en el Déu «ric en misericòrdia, que fa saltar les tanques de les presons, que fa justícia als oprimits, dóna pa als famolencs i allibera els captius», ens encoratja i ens empeny a cercar una resposta eficaç i a fer costat a aquells que pateixen la solitud de la presó.

També declaràvem que Jesús de Natzaret, amb la seva paraula i la seva actuació envers els pobres i marginats, era el fonament de tota l'acció que duríem a terme en el terreny dels germans mancats de llibertat i que volíem ser una presència i una resposta d'Església enmig dels més marginats dels marginats.

Ens varen ajudar les paraules del malaguanyat cardenal Jubany: «No són tan culpables com sembla... No ens trobem pas davant éssers dignes de ser maleïts o rebutjats. Són éssers humans que necessiten la comprensió. Aquest és el primer graó de la caritat i de l'amor. Si tens comprensió, fàcilment acceptaràs les persones com són, i fàcilment les estimaràs i les ajudaràs. La comprensió, en aquesta problemàtica tan complexa, és essencial.»

Estàvem convençuts que l'Església, des de la llibertat de l'Evangeli i des de la seva fidelitat a la persona, ha de donar respostes originals i eficaces al clam dels seus fills empresonats. Ens sentíem dolguts que massa sovint vèiem l'Església al costat dels més forts i dels més poderosos. Volíem, des de la nostra més pobra i humil aportació, posar-nos a treballar al costat de tants i tants cristians que lluiten arreu per un món més just en favor dels més necessitats, donant així un veri-

table testimoni d'Església dels pobres, segons l'esperit de Jesús de Natzaret, que un dia digué: «Tot allò que feu a un d'aquests germans meus més petits, a mi m'ho feu.» I també: «Era a la presó i vinquéreu a veure'm.»

Acabo expressant un desig: que les nostres comunitats cristianes i totes les persones de bona voluntat no tanquin els ulls i se sentin properes a les realitats de dolor i abandó que existeixen darrere les

reixes de les nostres presons i en el si de les famílies dels germans mancats de llibertat.

En finalitzar els articles, agraeixo sincerament a la redacció de LA TOSCA haver-me permès expressar aquestes experiències de la presó, al mateix temps que desitjo, a ells i a tots els lectors de la nostra revista, el millor per a aquest nou any que tot just hem començat.

Josep Mª OLLER, escolapi

EL MOLÍ NOU DE CASTELLCIR

En anar-nos apropant al Molí Nou de Castellcir en Feliu Ahahos, l'Antoni Ibàhez i jo mateix teníem una percepció molt clara dels canvis que el paisatge ha sofert en els darrers cinquanta anys. El camí, entre pins relativament joves, era extremament ombrívol, quasi fred; no feia certament preveure la

presència d'un molí fariner o blader en l'encreuament de dos corrents d'aigua, que havien fet moure durant segles i segles les moles.

Creuàvem el llit del riu Tenes, dit en aquesta alçària encara riera de Castellcir, ens endinsàvem dins un petit bosc de ribera i ben aviat creuàvem un altre curs

d'aigua, el que venia de la depressió que conforma la petita vall del mas del Bosc, i que dona nom a la riera. Davant nostre, amagada quasi per la vegetació, la fàbrica impressionant del Molí Nou.

Fins a l'any 1813 el senyors feudals atorgaven en concessió el dret d'explotació dels cursos superficials d'aigua, per a fer anar els molins bladers, drapers, blanquers o paperers, a canvi normalment d'un cens anual. En alguns llocs l'encarregat del molí retenia un tant per cent de la farina, que rebia el nom de bolfa i que era destinada al senyor feudal. Aquest costum formava part dels anomenats «mals usos».

Fins on podem, amb l'ajuda de les nostres llanternes (fem servir un model que funciona sense piles; cal únicament sacsejar-lo enèrgicament perquè es carregui i faci llum), anem descobrint les estances del molí i la casa. Trobem encara restes de l'arbre que feia anar les moles; curiosament encerclat amb filferro, el forat per on es precipitava des de la bassa superior l'aigua que feia anar el mecanisme, i, quasi amagat per la vegetació, el canal que portava l'aigua fins a la riera. El curs de l'aigua està avui quasi dos metres per sota de la presa des d'on s'emplenava la bassa o dipòsit.

Els habitants del molí explotaven amb tota certesa com a horts les feixes de terra més properes a l'aigua, tant de la zona del Tenes com de la riera del Bosc. Les feixes més elevades i les terres del pla tenien com a destinació el conreu de

blat o ordi, que serien posteriorment molts i destinats al consum humà o animal. Avui la vegetació de ribera ocupa gairebé en la seva totalitat el llit i els marges dels corrents d'aigua; el bosc, en la major part de pins, esdevé protagonista en qualsevol superfície que la marxa dels homes va deixar erma en algun moment.

No costa gaire d'imaginar-se els habitants del molí, tots els diumenges i festes de precepte de l'any, segurament damunt d'un carro, empolainats fent camí vers Sant Andreu de Castellcir, on departirien, un cop oïda la missa, amb la resta de famílies que, potser amb un alt nivell de benestar i confort per l'època, poblaven aquestes valls altes del Tenes.

Ens deixem guanyar per la màgia de l'indret i, abans de marxar, fem un darrer tomb. Gaudim del saltant d'aigua del Tenes, que forma un petit estany; del corrent plàcid de la riera del Bosc que discorre dins un túnel de vegetació. Intentem retratar aquestes percepcions i, absolutament curulls de joia, anem desfent els nostres passos, que ens retornaran a la dura realitat del segle XXI. Un món en el qual no tenen ja cabuda els molins hidràulics, perquè els cursos superficials d'aigua desapareixen de forma inexorable o tenen una discontinuïtat que en fa inviable l'explotació.

Us convidem a descobrir aquest indret màgic.

Antonio MORA VERGÉS
(Castellar del Vallès)

GAS-OILS ROVIRA, S.L.
CALEFACCIONS - INDÚSTRIES
AGRÍCOLA

MOIÀ Avda. Zona Industrial, s/n
Tel. **830.12.25**

AVINYÓ Antoni Pont, s/n
Tel. **838.72.78**

CALDERA Crta. de Manresa Km 18,4

INDUSTRIAL
ELECTRICAL

Campsa

CAMINADES PEL MOIANÈS

Continuant el cicle de caminades curtes per diferents llocs del Moianès, que organitza Rivendel, el dia 11 de novembre es va fer la vint-i-setena caminada. A les nou del matí vam sortir de la plaça Catalunya o dels ànecs de Moià, cap a l'avinguda de la Vila, carrers del Comerç, Sant Josep, la Mànega i Sant Andreu per seguir per l'antic camí ral d'Oló, cap a travessar la riera de l'Om, prop de la Caseta d'en Fermí; la riera és ben seca, ja que fa temps que no plou. Vam continuar cap a Coromines i, una vegada davant la casa, vam anar a l'esquerra cap a la bassa de Coromines, lloc des d'on es pot contemplar una vista molt bona del pla del Bages, Montserrat i Sant Llorenç del Munt.

Seguint el camí ral d'Oló un tros més, vam girar a l'esquerra a l'alçada del terminal de Casamitjana amb Coromines. Allà vam trobar una colla de gent que s'estaven preparant per a «jugar» a la guerra; segons sembla, el joc s'anomena paintball i diuen que va bé per a treure adrenalina. No hi farem gaires comentaris, però deixar els boscos plens de boletes de plàstic no ens sembla gaire ecològic. Per altra banda, a aquest joc s'hi pot jugar en llocs específics que ja existeixen; no cal fer-ho al bosc embrutant-lo com ho fan.

Prosseguint amb la nostra excursió, vam baixar per un camí de desemboscar per l'obaga de Costa Llisa, fins a arribar al camí del Solà de la Vila o del Circuit Verd. Vam baixar fins a la casa del Solà

Una barraca de vinya, coberta per una gran figuera

de la Vila, casa que actualment està restaurada i ben conservada i és la seu de les instal·lacions del Circuit Verd. Allà vam esmorzar prenent el suau sol de novembre i qui va voler va prendre cafè al bar que hi ha obert.

Tot seguit vam continuar camí en direcció a Bossanya, passant per trossos de circuit i per un corriol que ens va fer travessar el torrent de la Caseta a fi d'anar a sortir a la baga de Bossanya. Com que era temps de bolets, vam buscar-ne, infructuosament: aquest any, com que no ha plogut, no n'hi havia. D'allà vam agafar un camí de desemboscar que, tot pujant, ens va fer arribar al serrat de Bossanya. Allí, al costat d'una vella barraqueta de vinya, ens varen contar una llegend

da. Després vam poder contemplar tot un seguit de diferents barraques de vinya que per aquells verals hi ha i que són un record de les vinyes que s'havien conreat per les nostres terres i que segons sembla van donar feina i vida a molta gent.

Vistes les barraques del cantó de Bossanya, vam anar a veure les que hi ha dalt del serrat i ja més cap al cantó de la riera de l'Om. Vam continuar camí passant pel costat de l'hípica Bussoms, per a anar a trobar el camí ral de Manresa, que ens faria travessar la riera de l'Om i tot seguit ens faria arribar al capdavall de la Mànega, lloc on vam acomiadar-nos tota la colla de caminaires. Esperem la propera excursió, a veure per on ens portarà.

Sebastià **PADRISA**

NOTÍCIES DE L'ESCOLA PIA

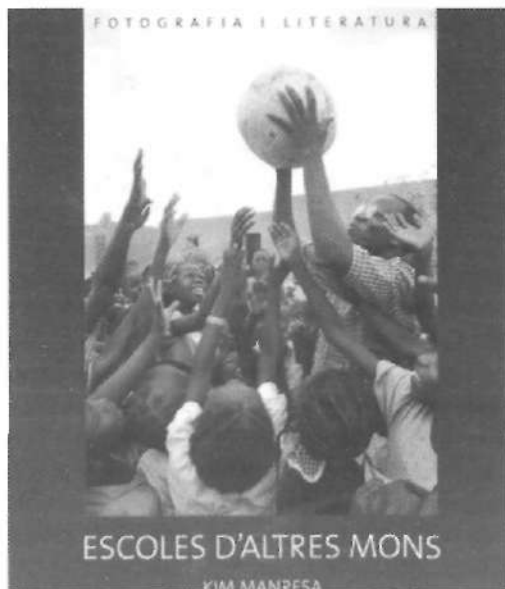
TOT MIRANT UNA FOTOGRAFIA

El dissabte dia 24 de novembre vam acompanyar l'alumna Maria Martínez Guardia a Sant Boi de Llobregat, a Tacte en què es donà a conèixer el llibre de

l'exposició fotogràfica «Escoles d'altres móns», del fotoperiodista Kim Manresa. La Maria va quedar guanyadora i el seu text manuscrit acompanya una de les fotografies.

Des de començaments de l'any 2006 fins a la primavera del 2007, l'exposició «Escoles d'altres móns» va recórrer dinou municipis de la província de Barcelona. Les fotografies de Kim Manresa feien descobrir la precària realitat de l'ensenyament en molts països i zones del planeta sacsejats per la pobresa i les guerres. Al mateix temps, però, les imatges eren capaces de transmetre tota la il·lusió i l'esperança d'una mainada que, des dels seus malmesos pupitres enmig d'aules desproveïdes de material bàsic, et miraven amb un somriure als ulls.

Quan l'exposició era a Manresa se'ns va demanar a les escoles del Bages la col·laboració perquè els nens i nenes escrivissin textos de reflexió, inspirats en unadeterminadafotografia de l'exposició. La Maria aleshores feia tercer; ella i tots

els seus companys i companyes de primària van col·laborar en aquesta activitat. El seu text va ser ben valorat i, juntament amb el de dos altres nens de Manresa, acompanya la fotografia.

Paral·lelament, escriptors de prestigi internacional de més de trenta països realitzaven igualment els seus textos.

Ha estat un bonic projecte, que ha aconseguit posar les paraules dels infants al costat de les de grans escriptors, totes inspirades per la força de la imatge. En aquest projecte hi ha col·laborat el Departament de Cultura de la Generalitat, la Diputació de Barcelona, TV3 i altres entitats.

Us volem fer partícips d'aquesta bona notícia.

FESTA PATRONAL SANT JOSEP DE CALASSANÇ

Arribat el mes de novembre, l'Escola Pia organitza diferents actes per celebrar

la festivitat del seu Patró, sant Josep de Calassanç.

A l'Escola Pia de Moià, alumnes, familiars, mestres i amics de l'escola ens trobarem el dissabte 24 de novembre a la tarda per gaudir de les diferents activitats preparades per a aquest dia. A les sis es va celebrar una eucaristia amb la participació dels nens, nenes, mestres i familiars. Seguidament tingué lloc un esclat de foc d'artifici que era l'anunci de l'encesa de la tradicional foguera, preparada per l'AMPA i guarnida amb els diferents ninots elaborats pels nens i nenes de cada classe. Els ninots feien referència als aliments, temàtica que l'escola treballarà durant tot el curs. Els més menuts, de la Llar d'Infants, van fer una espectacular poma i un divertit bolet; els de tres anys, una grossa carbassa; els de quatre anys, un original raïm, i una gegantina magrana els de cinc anys. A Primària, els de primer, un gustós plat de macarons; els de segon, un plat amb ou ferrat i patates fregides; els de tercer, un entrepà gegant de llonganissa; els de quart, una original pizza; els de cinquè, un refrescant gelat, i els de sisè, el tradicional dimoni, aquest any dimoni-pastanaga. Val a dir que aquest ninots, de més de dos metres de grandària, han estat molt ben treballats pels nens i nenes i feien un bon goig a la foguera. Llàstima

que la tradició ens obliga a cremar-los. Mentrestant tothom anava sopant amb un entrepà de botifarra, beguda i coca amb xocolata desfeta, ben calentona. Al voltant del foc, tota la comunitat educativa va gaudir d'una vetllada ben acollidora.

El dimarts 27 de novembre, a les nou del matí els nens i nenes més grans de primària comencen a preparar, ben atrafegats, les paradetes per fer la tradicional fira. Van omplir els patis de tota mena de jocs, on jugaven tots els alumnes de l'escola. L'originalitat de la fira rau en la moneda que cal utilitzar per a jugar. La

moneda són els caramels que prèviament han estat repartits.

A la tarda, el grup moianès «Desperta Espurna» ens va fer passar una agradable estona amb els seus contes i malabars. Vam acabar la festa berenant tots amb coca i xocolata.

Estem contents de poder continuar celebrant una festa així, que ja s'ha convertit en una tradició de la qual tenim constància des de fa més de cent anys. Donem les gràcies a persones i entitats que ens hi ajuden. Acompanyem aquesta crònica amb unes quantes fotografies.

* **ESCOLA PIA DE MOIÀ**

PENSAMENTS CAÇATS AL VOL

La millor prova de valor és saber aguantar una derrota sense desanimar-se.

No cal que tothom sigui heroi; no quedaria ningú per a aplaudir.

La pau i el benestar produeixen covards; la necessitat és la mare dels impossibles i de l'atreviment.

El qui perd un ull valora el que li queda.

La pitjor venjança és el menyspreu.

Només es vengen els qui tenen l'esperit escanyolit, malalt o arrugat.

Les pitjors venjances són les d'aquells a qui hem afavorit.

La millor manera de venjar-se d'una mala persona és no assemblar-s'hi gens.

La franquesa consisteix, no a dir tot el que pensem, sinó a pensar tot el que diem.

Quan ens fem vells ens pensem que hem deixat els vicis. I no és veritat: són els vicis els que ens han abandonat a nosaltres.

La vida dels homes és una mena d'hospital on tothom té ganes de canviar de llit.

Davant els fracassos i desenganys he tingut la sort de sentir a dintre meu: «Endavant i fora!»

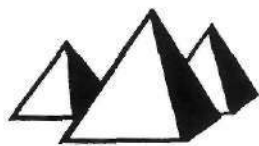
En el camí de la vida no tot són pujades i baixades; de tant en tant també hi ha algun replà que val la pena.

Si hagués de tornar a viure la vida, ho faria més o menys com he viscut, però obrint una mica més els ulls.

Amb el temps s'acumulen limitacions invencibles. Cal conviure-hi alegrement; sí no, la vida se'ns farà inaguantable.

Sebastià CODINA

(«Vacarisses», desembre 2005)

**LA MUNTANYA
DEL MARBRE S.C.P.**

Taller: Carretera de Vic, núm. 74 - **MOIÀ**

Tel. 93 820 80 96 - Fax 93 839 91 58

Tel. mòbil 608 192 380 - 629 189 292

**MARBRES - PEDRES I GRANITS
SILESTONE I COMPACSTONE**

Demani'ns pressupost!

Obert: feiners i dissabtes matí

FESTES NADALENQUES

eus ací una ressenya, segurament incompleta, dels actes realitzats a Moirà amb motiu de les festes nadalenques. A tall d'apèndix, hi posem la nota rebuda de l'Hospital-Residència.

Dimecres dia 12 de desembre a dos quarts de cinc de la tarda, a Can Carner, «Cuina de Nadal», acte organitzat per la Cultura de la Dona amb la col·laboració de l'Edu del restaurant Les Voltes de Sant Sebastià.

Del 16 de desembre al 13 de gener, a l'edifici municipal de la plaça de Sant Sebastià, 5, exposició de diorames, organitzada pels Pessebristes de Moirà. Els autors eren: Pere Abancó, Josefina Alsina, Jaume Canadell, Anna Castaho, Josep Coll, Josep Farràs, Ramon Forcada, Ferran José, Valentí José, Josep Martínez, M. Antònia Mas, Carme Palos, Leonor Roca, Rosa M. Rosich, Nati Sahé,

M. Àngels Vilalta. La junta d'aquesta entitat pessebrista dóna les gràcies a tots els participants i fa una crida perquè noves persones s'incorporin a aquesta entranyable activitat.

Diumenge dia 23 de desembre a dos quarts d'una del migdia, a l'església de l'Escola Pia, «Concert de Nadal» a càrrec de l'Escola de Música. A les cinc de la tarda, a la plaça Major, cantada de nades amb acompanyament del grup Pedres Vives, conjuntament amb un berenar de coca i xocolata, acte organitzat per Mans Unides amb finalitats benèfiques.

Dilluns dia 24 de desembre, vigília de Nadal, a la plaça Major, campanya de «La llàntia solidària» de Mans Unides. A la tarda, cantada de nades amb l'Escola de Música. A les sis, a la plaça del Colom, caga-tió. A les dotze de la nit, Missa del Gall, a l'església parroquial, cantada per la Coral de Moirà.

Concert de l'Escola de Música (23 desembre)

Concert de la Coral de Moià (29 desembre)

Dies 24, 27, 28 i 31 de desembre, i 2, 3, 4 i 7 de gener, de 9 a 15h, «Casal de Nadal» a la casa de colònies de Vilalta.

Dissabte dia 29 de desembre a dos quarts de deu del vespre, a l'església de l'Escola Pia, «Concert de Nadal» per la Coral de Moià, dirigida per Ferran Miró i

acompanyada per l'Escola Municipal de Música. Aquest mateix concert ja s'havia realitzat a Calders el dia 22 del mateix mes.

Diumenge dia 30 de desembre a la una del migdia, davant el temple parroquial, recepció de cartes dels infants pels Carters Reials.

Els Carters Reials (30 desembre)

Cursa de Sant Silvestre (31 desembre)

El Rei Ros saludant (5 gener)

Dilluns dia 31 de desembre, a la tarda, cursa de Sant Silvestre.

Divendres dia 4 de gener a les sis de la tarda, a l'Ateneu, representació de *Els Reis d'Orient i l'estel perdut*, a càrrec del grup de teatre¹, infantil Espurnes.

Dissabte dia 5 de gener a les set del vespre, cavalcada dels Reis d'Orient des de la carretera de Vic i, per l'avinguda de la Vila, fins a l'església parroquial, on es féu l'adoració a l'Infant Jesús, seguida dels parlaments i el repartiment de regals. Val a dir que s'estrenaren plataformes noves per a les carrosses.

Com és tradició, a part de les Il·luminàries pels carrers a càrrec de l'ajuntament (i,enguany, també altaveus que emetien música ambiental), el Cercle Artístic Moianès va convocar un concurs de pessebres, façanes i aparadors adornats nadalencament. El resultat del concurs és el següent: en pessebres, 1r premi a La Moianesa, 2n premi a l'Esplai i 3r premi al Restaurant Padrisa; en façanes,

Els tres reis durant la recepció (5 gener)

1r premi a Josep Fonts, 2n premi a Cal Bou i 3r premi a Garròs (ctra. de Manresa); en aparadors, 1r premi a Bernat de Rubió, 2n premi a Ferreteria Mojà i 3r premi a Actual Moda.

Nadal a l'Hospital-Residència

Després d'agrair a la Caixa de Manlleu la seva col·laboració a les obres de millor del menjador de l'Hospital-Residència de la Vila de Mojà —un exemple més que demostra com, tant ciutadans com empreses, ajuden desinteressadament a tirar endavant el nostre establiment benèfic—, oferim una ressenya de com hem celebrat les festes de Nadal.

Van començar el dissabte dia 22, amb la representació dels Pastorets, a càrrec dels alumnes de l'Escola Pia.

El dilluns dia 24 al matí es va oferir un concert nadalenc, organitzat per la Caixa de Manlleu i amb repartiment d'una nada-

la. A la tarda, els alumnes de l'Escola de Música van desgranar un recital de cançons nadalenques.

El dimarts dia 25, diada de Nadal, es va fer un gran dinar. Abans, les autoritats municipals vingueren a felicitar-nos les festes.

El dilluns dia 31 es va celebrar el Cap d'Any amb un bon sopar, fent-hi sonar fins i tot, anticipadament, les dotze campanades.

El diumenge dia 6, festa de l'Epifania, vingueren a l'Hospital-Residència els Reis Mags, a mig matí. Per a esperar-los, es va projectar el relat nadalenc *La visita inesperada*, de l'escolapi moianès Francesc Barrachina. Seguidament Ses Majestats van lliurar els regals a cada resident.

En resum, unes boniques festes nadalenques, amb molta joia i felicitat. Des del patronat donem les gràcies a tots els col·laboradors.

L'ESPLAI

eus ací les activitats de l'Associació de Gent Gran de Moià (l'Esplai), que extraïem dels butlletins núms. 135 (novembre 2007) i 136 (desembre 2007):

Diumenge dia 21 d'octubre, actuació dels Cantaires de l'Esplai a Sallent.

Diumenge dia 4 de novembre, a les sis de la tarda, ball amb Josep Maria d'Avinyó i sorteig d'una toia. El mateix dia els Cantaires de l'Esplai es van desplaçar a Sant Vicenç de Castellet per oferir-hi una cantada d'havaneres i cançons catalanes.

Dijous dia 8 del mateix mes, a les cinc de la tarda, xerrada sobre «Què sabem del nostre cos?».

Diumenge dia 11, a les sis de la tarda, «L'espectacle 2007», a càrrec del Grup de Teatre del Casal de Castellar del Vallès, i sorteig d'una toia.

Diumenge dia 18, a la mateixa hora, castanyada i ball, animat per Raimon Russell. Sorteig d'una toia.

Dimarts dia 20, excursió a la Can Vidal, antiga colònia industrial del municipi de Puig-reig (Berguedà), i dinar a Prats de Lluçanès.

Diumenge dia 25, a les sis de la tarda, «El gran xou sallentí», a càrrec del Casal

de la Gent Gran de Sallent, i sorteig d'una toia.

Diumenge dia 2 de desembre, a les sis de la tarda, sessió de cinema, amb la pel·lícula *Herbie a tope*, de Walt Disney.

Diumenge dia 9 del mateix mes, a la mateixa hora, «Concert de Nadal» a càrrec de la Coral de la IBBC de Castellsbisbal, que interpretaren la cantata «Goig de dol». Sorteig d'una toia.

Dimecres dia 12, excursió a Santes Creus i a Tarragona, amb visita a l'exposició «Mongols, la civilització dels darrers genets nòmades».

Dissabte dia 15, a dos quarts de vuit del vespre, «Segona nit de somnis», a càrrec de l'Escola de Dansa Somnis, de Moià.

Diumenge dia 16, a les sis de la tarda, ball, animat per Raimon Russell, i sorteig d'una toia.

Diumenge dia 23, a la mateixa hora, sessió cinematogràfica, amb la projecció del film *Orient Express*, d'ambient nadalenc.

En l'assemblea tinguda el 18 d'octubre es va renovar parcialment la junta directiva de l'Esplai, que queda composta així: president, Joan Coll; vice-president, Jordi Pla; secretària, Ramona Solà; tresorer, Jaume Valdeoriola; vocals, Artur Arnau, Mercè Balcells, Antoni Capell, Teresa Puerta, Francesc Sentias; col·laboradors, Josep M. Arjona, Joan Clàrà, Joan Gaja, Núria Oller.

S'ha restaurat i consolidat la glorieta o templet, símbol de l'Esplai, gràcies a l'ajuntament de Moià i a «la Caixa».

S'ha inaugurat una nova aula d'informàtica, gràcies a les gestions de la Sra. Maria José Lluch.

CLÍNICA PODOLÒGICA MOIÀ

Dr. Carme Mendoza Saera
Nº Col. Podologia 1.113 / Nº Col. Infermeria 34.896

TRACTAMENTS DE PODOLOGIA I INFERMERIA

Plaça Colom, 4, 2n, 2a
Tel. 93 820 9155 - 08180 MOIÀ

LES NOVES GENERACIONS

óc un pare de família i un avi nascut l'any 1942. Els de la meua edat som de les primeres generacions de pares decidits a no repetir amb els fills els errors que potser van cometre els nostres progenitors. I, en l'esforç d'obviar els abusos del passat, ara som els més delicats i comprensius, però alhora els més febles i insegurs que ha donat la història.

El més greu és que breguem amb uns infants més «igualats», bel·ligerants i poderosos que mai. Sembla que, en l'intent de ser els pares que hauríem volgut tenir, passem d'un extrem a l'altre. Així que som els últims fills renyats pels pares i els primers pares renyats pels fills. Els últims que vam tenir por dels nostres pares i els primers que tenim por dels nostres fills. Els últims que vam créixer sota el govern dels pares i els primers que vivim sota el jou dels fills. I, cosa pitjor, els primers que hemj'espectat els nostres pares i els primers que acceptem que els nostres fills no ens respectin.

En la mesura en què el permissivisme va reemplaçar l'autoritarisme, els termes de les relacions familiars han canviat de manera radical, per a bé o per a mal. En efecte, abans es consideraven bons pares aquells que tenien fills que es comportaven bé, obeïen les ordres dels progenitors i els tractaven amb respecte. I bons fills, els nens i nenes que eren formals i veneraven els seus pares. Ara bé, en la mesura en què les fronteres jeràrquiques entre nosaltres i els nostres fills s'han esvanit, avui dia els bons pares són els que aconsegueixen que els fills els estimin, encara que els

respectin poc. I ara són els fills els qui esperen el respecte dels seus pares, entenent per això que els respectin les idees, gustos, apetències, maneres d'actuar i viure; i que, a més, els ho paguin tot.

Podem dir que els papers s'han invertit i que ara són els pares els qui han de complaure els fills per guanyar-se'ls, i no a l'inrevés, com abans. Això explica l'esforç que avui fan tants pares i mares per ser els millors amics dels seus fills i per assemblejar-s'hi.

Es diu que els extrems es toquen. Si l'autoritarisme del passat va omplir els fills de por envers els pares, la feblesa del present els omple de por i de menyspreu perquè ens veuen tan febles i perduts com ells. Els fills necessiten percebre que, durant la infantesa, estem al seu costat com a líders capaços de subjectar-los quan no es poden contenir i de guiar-los mentre no saben cap on tirar. Si l'autoritarisme esclafa, el permissivisme ofega.

Només una actitud ferma i respectuosa els permetrà de confiar en la nostra idoneïtat per a governar les seves vides mentre siguin menors d'edat, perquè cal que anem al davant per liderar-los, i no al darrere carregant-los i retuts a la seva voluntat. És així com evitem que les noves generacions s'ofeguin en el descontrol i en el tedi en què s'ofega la societat que sembla que va a la deriva, sense paràmetres ni destí.

Pedró LARRAD PÉREZ
(«Catalunya Cristiana», 10-5-2007)

VIURE A PAGÈS

uan plou molt, els camps són més verds, els ametllers més florits i els lilàs també. A la nit, les granotes i els cargols surten a passejar, el cucut ja canta i la farigola floreix. Tots aquests senyals volen dir que la primavera ja ha arribat. I quan fas una excursió i et mires el paisatge, el veus més net, més clar, més transparent, més bonic que mai: cases de pagès escampades per aquí i per allà, entremig de boscos espessos d'arbres i a dalt de les muntanyes més pelades. Les xemeneies de les cases fumejant, la llenya ben apilada en un raconet, les gallines picotejant per l'era, les oques refrescant-se a la bassa un trosset més enllà; cavalls, vaques i ramats de xais pasturant tranquil·lament, o bé saltant la tanca, l'un darrere l'altre, i escampant-se pels prats més verds; un safareig en un racó, una forca, un garbell contra la pilastra, unes bales de palla, un munt de sacs i un banc a la paret.

Viure a pagès és saludable: anar amb el càntir a buscar aigua a la font, netejar-lo tot collint les fulles seques que el vent ha fet caure, llegir algun llibre sota l'ombra dels plataners, conèixer una mica més les plantes, les flors, les hortalisses,

escoltar el soroll del vent i la remor de l'aigua.

A casa ens ho passàvem tan bé! El dissabte a la tarda anàvem en una casa veïna de la nostra i passàvem per la vora d'un rec on baixava molta aigua, que desembocava en una bassa molt gran i fonda; a banda i banda era ple de violetes i margarides amb l'herba ben tallada; era un encant fer aquell tros de camí tot passejant! Caminant, caminant havíem descobert una noguera, a prop d'una cinglera, en un lloc ben perillós, que en el seu temps estava carregada de nous, i allà hi fèiem una bona parada; ens hi enfilàvem, les collíem, les esclafàvem i ens les menjàvem; gairebé devia ser a entrada de fosc quan arribàvem a casa. De tornada canviàvem de camí, travessàvem una riera i alguna vegada hi trobàvem dones que rentaven la roba de genolls a terra.

Viure a pagès és gaudir de la natura, veure com sùlt el sol i com s'amaga, mirar la lluna quan fa el ple, escoltar els ocells com canten, collir sajolida i mirar els serrats, que tan aviat es vesteixen de negre com de verd o de blanc.

D. FONTS

✓ LÀMINES IMPERMEABILITZANTS
✓ PREPARATS ASFÀLTICS
✓ MÀSTICS I PERFILS PER A JUNTS
✓ AÏLLADORS TÈRMICS I ACÚSTICS

✓ ADITIS PER A MORTERS I FORMIGONS
✓ PINTURES PER A LA CONSTRUCCIÓ
✓ PRODUCTES ANTICORROSIUS

ASFALTEX
Prestigi en Impermeabilització

Ctra. Molins de Rei a Rubí, km. 7,3 VALLDORREIX (Barcelona) ☎ 936 747 112 - Fax 935 894 393 E-mail: asfaltex@adv.es http://www.asfaltex.com

BIBLIOTECA DE MOIÀ

Estadístiques

A primers de gener ja us podem donar quatre dades sobre l'ús de la biblioteca al llarg de l'any 2007. Hem tingut un total de 26.771 visitants, dels quals 6.440 s'han conegut a internet, 954 han usat el servei de Wi-Fi, i 11.930 s'han endut material a casa, amb un préstec total de 34.239 documents (llibres, revistes, pel·lícules i discos compactes).

Això ens dóna unes mitjanes diàries de 95 visitants-usuaris, 42 usuaris de préstec, 121 préstecs, 23 usuaris d'internet i 3 usuaris de Wi-Fi.

Als qui encara no sou usuaris de la biblioteca, us convidem a ser-ne aquest any 2008.

Activitats

La biblioteca de Moià va acollir el dia 4 de gener la pre-estrena de l'espectacle de titelles «Una vegada hi havia...», de la companyia Ninus, amb l'artista i artesà Manel Tirado al capdavant. La història comença amb un avi i el seu nét fent

castells de sorra a la platja per a endinsar-se després en històries de cavallers dins un magnífic castell. La música, les veus, els titelles i els titellaires van ser magnífics.

La biblioteca es va fer petita per a acollir aquest espectacle (del qual la fotografia adjunta mostra un moment), que esperem de poder tornar a veure en locals més grans per on farà la gira.

Nou servei

Des de la biblioteca engegarem un nou servei: *llibres a domicili*. Va destinat a persones amb problemes de mobilitat i que, per tant, no poden desplaçar-se a la biblioteca.

Llibres a domicili ofereix el fons de la biblioteca en préstec per un mes. Per a sol·licitar aquest servei, cal adreçar-se a la biblioteca: telèfon 93 830 06 74; correu electrònic b.moia@diba.cat. El catalàleg es pot consultar a la pàgina web www.diba.cat/biblioteques.

PUBLICACIONS

En aquesta secció donem compte de publicacions relacionades amb Mojà o el Moianès o bé d'informació publicada sobre la nostra vila i rodalia i la seva gent. Distingim quatre apartats: llibres, discos, revistes i diaris.

Llibres

En l'apartat de llibres, hem vist:

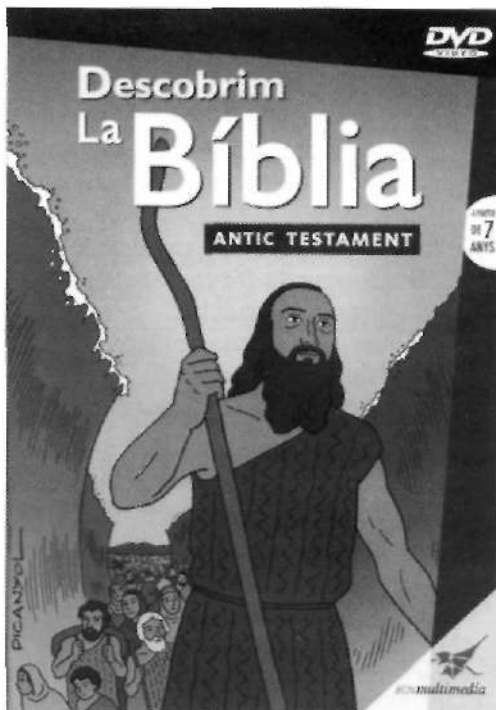
—*Granera. Recull toponomàstic*, d'Enric García-Pey, editat per la Societat d'Onomàstica i l'Institut Cartogràfic de Catalunya, col·lecció «Monografies», 26, Barcelona, juny 2004, 98 pp. i 2 mapes. Recull, per ordre alfabètic, la toponímia d'aquest municipi moianesenc.

—*Castellcir. Recull onomàstic*, d'Enric García-Pey, editat per la Societat d'Onomàstica i l'Institut Cartogràfic de Catalunya, col·lecció «Monografies», 29, Barcelona, setembre 2005, 152 pp. i 2 mapes. Recull, per ordre alfabètic, la toponímia d'aquest municipi moianesenc. Cal saber que aquest autor, resident a Granollers, va recollint i publicant la toponímia dels municipis de la comarca oficial del Vallès Oriental.

Podem també considerar com un llibre el calendari de l'any 2008, editat per l'Associació Cultural Modilianum amb el títol «Us en recordeu? Mojà 1910-1970», amb fotografies antigues comentades.

Discos

En l'apartat de discos, hem vist *Descobrim la Bíblia. Antic Testament*. Recordem que l'any passat per Nadal va sortir un DVD sobre el Nou Testament. Ara, amb característiques similars, acaba de sortir el segon, dedicat a l'Antic Testament. Consta de trenta episodis amb un total de noranta minuts de pel·lícula i les habituals activitats per a cada un dels episodis: Joc de la Bíblia, Joc d'Art, Coneixements i Reflexions. La durada de cada episodi és d'uns trenta

minuts per sessió i es poden treballar individualment o bé en grup: família, escola, catequesi... Aquest disc en DVD ha estat elaborat per l'equip de Barcelona Multimedia i les il·lustracions són del conegut dibuixant moianès Picanyol.

Revistes

En l'apartat de revistes i començant per les editades a Mojà o rodalia, hem vist:

—el número 1 (1 desembre 2007) de «Mojà +. Regidories», un suplement del butlletí municipal, dedicat, aquest cop, a les regidories d'Hisenda i règim interior i de Salut pública i consum, que ostenta Àngel Cabeza, amb 4 pàgines d'informació;

—el número 17 (15-12-2007) de «Mojà +», butlletí de l'Ajuntament de Mojà, amb 12 pàgines d'informació municipal;

—el número 16 (desembre 2007) de «Rusc Avets», butlletí informatiu de l'Associació Rusc i Avets (Tordera i Moià), amb 16 pàgines.

Passant a les revistes editades a fora, hem vist:

-el número 61 (IV trimestre 2007) de «Llengua Nacional», que conté el treball *Expressió del termini d'una durada amb temps previ*, signat per Carles Riera, i els treballs *Abús de 'tot + gerundi'* i *Errors en la correlació de temps*, signats per Josep Ruaix i Vinyet, que també signa una recensió de l'obra *La il·lusió occitana. La llengua dels catalans entre Espanya i França*, d'August Rafanell (Ed. Quaderns Crema, Barcelona 2006); a notar que la felicitació de Nadal de l'Associació Llengua Nacional conté un «Sonet dels adverbis de temps» compost per l'esmentat escriptor moianès Carles Riera;

—el «Full Diocesà» de Solsona-Vic del dia 23 de desembre, que conté, a les pàgines centrals, un article de Carles Riera titulat *Nadal, la lírica de Déu*;

—el suplement «Sortim» del diari «Avui» del 14 de desembre, amb 2 pàgines dedicades a Moià, concretament a Can Casanova;

-el número XV (any 2007) de la «Miscel·lània Litúrgica Catalana», amb els articles Dom Adalbert Maria Franquesa i Garròs, signat per Alexandre Olivar (pp. 21-33), i *La consuetud de la parròquia de Sant Pere de Viladecavalls* (c. 1654), signat per Josep Galobart i Soler (pp. 317-350);

—el número de gener del 2008 de «Descobrir Catalunya», amb 8 pàgines, esplèndidament il·lustrades, dedicades a Moià;

-el número 1091 (gener 2008) de «Cavall Fort», amb un article sobre *Els gegants prehistòrics de Catalunya* (referint-se als nous gegants de Moià, en Toll i la Toixonera), signat per M. Àngels Petit i Mendizàbal, i les habituals col·laboracions del ninotaire Picanyol.

Diaris

Passant als diaris, hem trobat les següents notícies (que donem per ordre cronològic i, si no diem res, es tracta del diari manresà «Regió 7») d'interès per a Moià i rodalia i la seva gent:

-12-11-2007 («El 9 Nou»): «S'ha constituït a Moià la societat Padrisa Padrisa S.L., dedicada a l'explotació d'hotel, bar, restaurant i elaboració d'aliments, al c/ del Comerç, 16».

-25-11-2007 («La Vanguardia»): ««Res petaran los jabalíes la sehal?», títol d'una curiosa fotografia, tramesa a la redacció pel moianès Carles Illa, tirada entre Horta d'Avinyó i Artés.

-26-11-2007 («El 9 Nou»): «Colluspina aprova per unanimitat una moció en contra del parc eòlic».

—27-11-2007: «La reforma de la plaça Major de Calders posa al descobert un antic dipòsit d'aigua». «Atletisme: Núria Padrisa s'imposa en la Cursa de Muntanya del Farell».

-30-11-2007: «L'oficina d'Habitatge del Moianès tramita 180 expedients en el seu primer any». La «meteoimatge» és una fotografia de l'embassament de Moià, tramesa a la redacció per Núria Mas Corts.

—1-12-2007: «Dues persones ferides lleus en un xoc entre dos vehicles a Moià». «La Fira d'Hivern de Castellterçol comença avui amb cinquanta para-des».

-3-12-2007: «La Fira d'Hivern de Castellterçol mostra la vitalitat del comerç i indústria locals».

-3-12-2007 («El 9 Nou»): «Queixes a Castellterçol pel retard en el lliurament dels pisos socials».

—4-12-2007: «Els joves que desobreen les puntes s'hi aficionen», breu entrevista a Núria Padrisa i Rovira, triatleta i puntaire de Moià, dins la secció «Gent de casa».

-6-12-2007: «La fira de l'Estany recupera la tradicional mostra de bestiar».

—9-12-2007: «Cremen 300 metres de matoll al paratge de Serramelera, a Calders». «La fira de l'Estany acaba amb una bona participació i rep la visita de Puigcercós». La «meteoimatge» és un paisatge del Moianès, foto enviada a la redacció per Carles Illa.

—9-12-2007 («Avui»): «L'humor antropològic de Quim Vila, al SAT!», ressenya de l'estrena de l'espectacle «Eutanàsia col·lectiva» d'aquest cantautor moianès en un teatre del barri barceloní de Sant Andreu.

—11-12-2007: «Una escola que creix, amb filosofia de ZER. Des de fa tres cursos, el CEIP Anton Busquets i Punset, de Calders, utilitza l'escola nova», reportatge de dues pàgines dins la secció «Aula».

—15-12-2007: «Moianès Solidari ajuda els malalts mental de l'Àfrica».

—17-12-2007: «El subministrament de gas arribarà a Solsona, Cardona i Moià l'any 2008».

—18-12-2007: «Si saps valorar la paret, l'escalada no és arriscada», breu entrevista a Marc Erra i Puig, muntanyenc i alpinista de Moià.

—22-12-2007: la «meteoimatge» és un paisatge de Calders, fotografia tramesa a la redacció per M. Alba València Parera.

—25-12-2007: «Tothom s'ha d'acceptar tal com és, gras o prim», breu entrevista a Isabel Sánchez Cabezas, botiguera de Moià, dins la secció «Gent de casa».

—27-12-2007: «Condemnen un veí de Moià per abusar sexualment de la seva fillastra. Els tocaments a la menor van començar quan la família vivia a Rússia, abans que la nena complís 9 anys». La «meteoimatge» és una posta de sol des de Montbrú, foto enviada a la redacció per Núria Mas Corts.

—28-12-2007: «El govern de Castellterçol aprova una puja de l'aigua del 6%».

—3-1-2008: «Un veí de Moià ferit greu en un atropellament (entre els carrers del Remei i Comadran)».

—4-1-2008: «La Fura dels Baus demana ajuda per a reparar el seu vaixell i escenari».

—6-1-2008: la «meteoimatge» és un detall d'un rierol glaçat, a Moià, foto enviada a la redacció per Carles Illa.

—8-1-2008: «Dos accidents a Moià en poques hores sense ferits». «La plaça Major de Calders queda tancada al trànsit durant deu dies». «Quan acabo un dels meus quadres, l'escric», breu entrevista a Maria Estevadeordal i Cerarols, pintora i escriptora. La «meteoimatge» és una fotografia hivernal de Castellterçol, tramesa a la redacció per Demetrio Toia.

—11-1-2008: la «meteoimatge» és una posta de sol des de Moià, fotografia tramesa a la redacció per Núria Mas Corts.

—11-1-2008 («Avui»): el suplement «Sortim» dedica quatre pàgines a Castellterçol i Granera, «Entre el Valès i el Moianès».

CLINICA DENTAL

Dr. Marc Pujol Comajoan

ODONTOLOGIA GENERAL-URGÈNCIES
ORTODÒNCIA-IMPLANTS

Plaça Major, 10, 3r. 2a.

Tel. 93 830 06 98

08180 MOIÀ

PÀGINES DE L'INSTITUT

PREVENCIÓ DE L'ALCOHOLISME

L'alcoholisme és una malaltia crònica reconeguda per l'OMS. Doncs bé, com tothom sap, molts caps de setmana gran quantitat de joves fan un ús desmesurat de l'alcohol. L'anomenat *botellón* com a forma de divertir-se pot passar factura tant a nivell físic com a nivell psíquic. Per això es va programar una xerrada a l'IES Moianès adreçada als alumnes de batxillerat.

Uns membres de l'organització Alcohòlics Anònims van venir a explicar-nos la seva història real, viscuda en primera persona. El silenci i l'interès dels alumnes van ser impressionants.

El primer membre va explicar com ell va començar amb el *botellón*. Molts amics seus ho feien i no tots hi van quedar enganxats, però ell sí. A partir d'aleshores la seva vida va esdevenir un veritable infern: va cometre estafes, era agressiu, sobretot verbalment, els seus fills li tenien por, tenia lapsus de consciència... Avui, després de quinze anys en l'organització, és un home feliç. La seva última frase va ser: «He recuperat la meva dignitat com a persona.»

El segon membre del grup era una dona que va explicar que a nou anys va agafar la seva primera borratxera, perquè els seus pares ja eren alcohòlics. No pogué aprofitar el col·legi, treballava en màquines i no li va passar mai res, gràcies a Déu. Es va quedar sense casa, sense diners. De mica en mica se n'està recuperant, però se li fa molt feixuc. Les seves últimes paraules van ser: «L'alcohol és una esclavitud.»

El tercer membre era un empresari reconegut que només vivia per treballar. El cap de setmana bevia vi per relaxar-se i de mica en mica s'adonava que les coses no li anaven bé, les empreses no li funcionaven i va acabar amb la casa hipotecada i devent molts milions de pessetes. Ell va detectar l'alcoholisme en un altre i l'acompanyà a Alcohòlics Anònims, on identificà el problema i veié que ell també el tenia. Allà l'han ajudat a sortir-se'n. Al final ens va dir: «Si alguna vegada us fiqueu en un túnel negre, sapigueu que en podeu sortir.»

Per a qui vulgui contactar amb Alcohòlics Anònims, el seu telèfon és el 933 177 777.

moiadent

ODONTOLOGIA I PRÒTESIS

ODONTOLOGIA GENERAL
SOLUCIONS ESTÈTIQUES
IMPLANTS
PRÒTESIS SOBRE IMPLANTS
PRÒTESIS FIXES
PRÒTESIS AMOVIBLES

C/ Sant Sebastià, 1-3 - 08180 MOIÀ - Tel. 93 820 76 64

FESTIVAL DE NADAL.

El dia 21 de desembre es va celebrar a l'institut la Festa de Nadal. A primera hora del matí els alumnes es van reunir a les seves classes amb els tutors i van celebrar el final de trimestre amb un pica-pica per a tots els gustos i el joc de l'amic invisible. A les onze del matí es va començar el Festival de Nadal amb la participació de tots els alumnes d'ESO i batxillerat. Els Pastorets, cançons de Nadal, sainets medievals, nades en francès, català i anglès, màgia, balls i música per a tots els gustos van ser algunes de les actuacions que van divertir a tothom. Va ser un dia de festa que vam compartir alumnes i professors i que significava el començament de les tan esperades vacances nadalenques.

Mercè URRIZA

Sant Josep, 17 MOIÀ
93 830 11 28

«FIESTA ROSADA» AL MOIANÈS

amb la vinguda d'immigrants arriben nous costums. Així, el dia 12 de gener es va celebrar a Castelletçol la *fiesta rosada* (típica de l'Equador), que significa l'arribada a

l'edat de quinze anys, de Susana Casas Martín, alumna de l'IES Moianès, que apareix ací envoltada d'amigues. Per molts anys!

¿Ja tens el llibre
Moià, sempre Moià,
de Liduvina Daví?
Es troba a les llibreries de la vila.

CAMPANADES

COMPETICIÓ D'ESCACS: SABOTATGE PSICOLÒGIC

L'any 1979 va tenir lloc la competició mundial d'escacs entre el soviètic Karpov i el dissident rus expatriat Korxnoi.

Korxnoi estava convençut que el govern soviètic enviaria com a espectador el Dr. Zukhar, un individu sinistre dedicat al sabotatge psicològic per mitjà de poders i ones mentals, amb el propòsit de destorbar-li el joc. Així, per evitar ser víctima d'aquestes temudes influències perturbadores, es passà un mes anant a classes de ioga, fent meditació i àdhuc aprenent algun «mantra» o fórmula màgico-religiosa recitant la qual posava barreres al sabotejador mental.

És norma en psicologia que tanta preparació constitueix un gran error, un veritable trastorn mental. Iniciada la competició d'escacs, Korxnoi va guanyar les cinc o sis primeres jugades molt bé. Però, un cop s'adonà de la presència del sabotejador psicològic Zukhar, es posà nerviós, es desconcentrà i no fou capaç de guanyar ni una sola de les següents jugades, de manera que perdé la competició de tanta por com tenia de perdre.

La idea obsessiva que la presència d'algun individu que em resulta molest em farà perdre qualsevol competició, pot ser causa de la derrota. La preocupació excessiva per fer bé una cosa resulta una dificultat.

CREENCES FALSES QUE COMPLIM PER POR

Algun equilibrista, abans de sortir a caminar per la corda fluixa, es passa dissimuladament una pota de conill per la cintura. Un dels més grans científics, el físic danès Niels Bohr, tenia penjada al despatx una ferradura. A un amic que ho trobava estrany, el físic li digué: «Mira, com que m'han dit que tant si creia com si no em portaria sort, la hi he posada.»

Són molts els qui, quan han dit que una cosa no anava bé, de seguida toquen ferro. D'altres no ens atrevim a fer-ho, però la por ens mou.

Ningú no s'atreviria a començar uns Jocs Olímpics sense la mascota, ni a viatjar sense un amulet penjat al parabrisa del cotxe. Els infants tindrien por d'adormir-se sense l'ós de peluix al costat.

Tots sabem que aquestes creences de seguretat són falses. Però les practiquem. Pel que fa a la religió, algunes persones potser són mogudes pel mateix mecanisme. Una dona treballadora a la nostra comunitat, quan diu que una cosa li va bé, es fa tres creus perquè no li falli. Molts no són capaços de posar-se a menjar un plat d'escudella sense fer-se abans amb la mà dreta una mena de simulacre de nom del Pare, que més aviat sembla un gest màgic.

Mn. Pere CAMPÀS BONAY

Les subscripcions ajuden

La Toca

121

121

121

NOTÍCIES DE L'ESTANY

I dissabte dia 8 de desembre, festa de la Puríssima, es va celebrar la Fira de l'Estany, quinzena edició, un dia ple d'activitats per a tothom. A primera hora del matí les parades ja exposaven els seus productes, i els pintors començaven els seus quadres en molts racons del poble. Un bon esmorzar donava forces i la mainada també venia les seves petites obres d'artesanía. Jocs, jornada de portes obertes a la biblioteca i al monestir, missa solemne, a la sortida de la qual el mercat era molt concorregut. A les dues, dinar col·lectiu al local del cine, seguit de ball country per a tothom. A les set del vespre, a l'església, concert de gospel pel conjunt The Ministrels.

Dins les festes de Nadal, el diumenge dia 30 de desembre els patges reials van recollir les cartes que els petits els portaven. Al vespre, concert a càrrec de la

Capella de Música Burés. La vesprada del dissabte dia 5 de gener, la cavalcada dels Reis Mags va passar pels carrers del poble, acompanyada de petits i grans, amb torxes i cançons. Feren parada a l'església, a la casa de la vila, a la Residència Pressegué i al local del cine, on repartiren joguines i caramels. En acabar anaren a visitar la gent gran a casa seva.

L'estanyenc Xavier Padrós i Franquesa va quedar campió de Catalunya i d'Espanya d'enduro C 2007. L'enhorabona.

El dia 4 de desembre morí Joan Prats i Canet, de setanta-quatre anys. El 3 de gener fou enterrat a l'Estany Andreu Vila i Sabata, estanyenc resident a Santa Eulàlia de Riuprimer. Al cel sien. Donem el condol als seus familiars.

Maria Estany ESPARÓ

Josep Ma. Ferrer i Serra
Arquitecte

Plaça St. Sebastià, 6, 1r - 7a, 08180 MOIÀ
Tel. 93 820 80 21 Fax: 93 820 76 03
e-mail: arquitectura-ferrer@coac.net

LLEURE I CULTURA

El diumenge dia 25 de novembre a les sis de la tarda va tenir lloc a l'auditori de Sant Josep un concert, titulat «Duo d'acordions», amb Inaki Alberdi i Inigo Aizpiolea, acte organitzat per Joventuts Musicals.

El diumenge dia 9 de desembre es va fer una caminada matinal pel Moianès, organitzada per Rivendel.

El dimarts dia 11 del mateix mes a les vuit del vespre es realitzà a Can Carner l'acte de presentació del llibre *De juliol a juliol*, de Montse Sirés. El llibre té com a subtítol *Les relacions, un camp d'aprenentatge* i es defineix com «un esglaó més profund de la Intel·ligència emocional».

El diumenge dia 16 a les sis de la tarda tingué lloc a l'auditori de Sant Josep el concert titulat «Duo de violoncel i piano», amb Fernando Arias (violoncel) i Miguel Àngel Ortega Chavalas (piano), que interpretaren obres de Britten, Piatti, Cassadó i Franck, acte organitzat per Joventuts Musicals.

CONSORCI DEL MOIANÈS

El Consorci per a la Promoció dels Municipis del Moianès, a través de la comissió de serveis a les persones, està duent a terme un conjunt d'activitats englobades dins el Pla de Convivència i Acolliment del Moianès, amb la finalitat d'aconseguir una major integració de la població nouvinguda. Així, hi ha cursos de català a Castellterçol, Santa Maria d'Oló i Moià i en diferents escoles; se'n beneficien 60 adults i 43 infants. També es fan conferències sobre salut per a persones procedents d'altres països.

D'altra banda, el dia 11 de desembre el Consorci va participar en una taula rodona sobre «Els observatoris del desenvolupament econòmic local», organitzada per la Diputació de Barcelona, presentant-hi el projecte de l'Observatori Estratègic del Moianès.

DRETS DELS INFANTS I DE LES DONES

Del 19 al 23 de novembre es va desenvolupar a Moià la Primera Setmana dels Drets dels Infants, amb activitats a les escoles, exposició de dibuixos a Can Carner i berenar al pavelló el dia 23 a la tarda, amb muntatge d'un trencaclosques, lectura d'un manifest i animació del grup Els Sapastres.

El dia 23 del mateix mes a dos quarts de deu del vespre es fa ver a l'Ateneu la lectura d'un manifest per la lluita contra la violència de gènere i tot seguit es projectà la pel·lícula *La verdadera història de la cantant Tina Turner*. Dos dies després, o sigui el 25, l'Institut de Cultura de la Dona va tenir a la plaça del Colom una parada per repartir llaços blancs en senyal de protesta contra la violència de gènere.

MOIANÈS SOLIDARI

El dissabte dia 15 de desembre, en el marc d'una festa infantil, amb xocolatada i tot, que va comptar amb la presència de l'animador Lluís Pinyot, es va celebrar el sorteig de la panera gentilmente proveïda pels diferents establiments de l'Agrupament de Botiguers i Comerciants de Moià (ABIC) a benefici de la campanya per als hospitals de malalts mentals de l'Association Saint Camille de Bouaké a la Costa d'Ivori.

La recaptació neta obtinguda entre festa i sorteig fou de 1.207 euros. Moianès Solidari agraeix la magnífica col·laboració de PABIC, com també la de tothom qui adquirí butlletes.

PERSONALS

En el concurs del logotip de la Fundació Moià Baus-Toll, en què participaren 36 concursants, va resultar guanyador el dissenyador Josep M. López.

El diumenge dia 9 de desembre va ser entrevistat llargament, en el programa televisiu «Signes dels temps», el dibuixant moianès Picanyol, amb motiu de la seva important participació en els discos de DVD sobre la Bíblia.

Dos poetes moianesos van ser escollits per a posar el text poètic de les felicitacions nadalenques de dos municipis: Josefina Pons i Puigcorbé pel que fa a Vallfogona del Ripollès, i Sebastià Alboquers i Bosch pel que fa a Puigcerdà.

El cantautor moianès Quim Vila ha estat escollit per a interpretar una cançó al final del programa televisiu «Caçadors de paraules» de la present temporada. El primer episodi es va emetre el dilluns dia 7 de gener.

L'enhorabona a tots ells.

MISCEL·LÀNIA

El dia 27 de novembre el «Diari de Manresa» (digital) es feia ressò de l'aparició, també per internet, de la nova edició de «Racons de Moià», bonic àlbum fotogràfic elaborat per Carles Illa.

Els divendres dies 30 de novembre i 28 de desembre, a dos quarts de deu del vespre, tingueren lloc al baptisteri de l'església parroquial sengles vetlles de pregària «a l'estil de Taizé».

El dia 1 de desembre es va fer al Casal una reunió per a organitzar els actes del cinquantenari de l'Agrupament Escolta local.

Ràdio Moià (107.8 FM) presenta cada dimecres a les nou del vespre el programa «El xiu-xiu». En el del dia 12 de desembre va entrevistar el dibuixant i escriptor Picanyol.

La Generalitat va difondre una circular donant consells en cas de nevades. El Centre d'Acollida d'Animals Domèstics del Moianès, una sobre l'esterilització de gats i gossos.

L'escola Forma, gestionada per Núria Ayats, va oferir, en el període nadalenc, un taller de manga i un de bijuteria.

El diumenge dia 13 de gener al matí vingué, a la plaça de Sant Sebastià, un autocar del Departament de Salut de la Generalitat a recollir sang per als hospitalats.

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

Naixements

Ignacio Miranda Vega, fill de Daniel i de Laura, dia 5 de novembre.

Lúa García Trillo, filla de José Luis i de Pilar, dia 10 de novembre.

Júlia Casanovas i Casajuana, filla de Joan Ramon i d'Elisabet, dia 12 de novembre.

José Manuel Barbancho Ruiz, fill de José Ramiro i de Rosa Maria, dia 23 de novembre.

Laia Surroca i Bado, filla de Josep i de Sandra, dia 26 de novembre.

Pedró Sánchez López, fill de Pedró i d'Ana, dia 26 de novembre.

Laia Padrós i Valero, filla de Xavi i d'Anna, dia 6 de desembre.

Natàlia Martínez Cayo, filla de José i de Maria Florència, dia 7 de desembre.

Sophie Mailet i Freixanet, filla de Victor i de Núria, dia 12 de desembre.

Jana Sala i Gil, filla de Jordi i de Noemí, dia 12 de desembre, a Barcelona.

Jan Valero i Dolado, fill d'Àngel i de Nati, dia 19 de desembre.

Gina Fernández i Martínez, filla de Marcel i de Noemí, dia 20 de desembre.

Pau Bermudo i Collado, fill d'Àngel Miguel i de Laura, dia 21 de desembre.

Marta Padrisa i Fragoso, filla d'Andreu i de Maria del Mar, dia 25 de desembre.

Oriol Colillas i Forcada, fill de Jordi i d'Elisabet, dia 2 de gener.

Núria Roca i Vilajuana, filla de Josep i d'Ester, dia 2 de gener.

Núria Laínez i Clapers, filla de Gabriel i d'Elena, dia 2 de gener.

L'enhorabona als venturosos pares.

Defuncions

Jacinta Homs i Pladevall, de noranta-quatre anys, vídua de Pere Tantinyà, dia 27 de novembre (enterrada a Collsuspina).

Franciscà Mancebo Ortiz, de setantnou anys, vídua de Dionisio Quirante, dia 6 de desembre.

Ramona Canudas i Cardona, de vuitanta-dos anys, dia 13 de desembre.

Leonor Valldeoriola i Rius, de vuitantacinc anys, dia 21 de desembre (enterrada a Collsuspina).

Esteve Datsira, de noranta-tres anys, vidu de Maria Picahol Oller, dia 6 de gener, a Balme (França).

Ana Maria Ramírez Alarcón, de vuitanta anys, dia 7 de gener.

Al cel sien. Donem el condol als seus familiars.

NOTA DE LA REDACCIÓ

Els qui vulguin donar-nos articles, notícies o altre material per al pròxim número han de fer-nos-ho arribar abans del dia 20 de febrer, en què tancarem l'edició. Demanem que hom ens informi d'esdeveniments com naixements, casaments, defuncions esdevingudes fora de Moià, finals de carrera, festes familiars, activitats d'entitats, etc. Gràcies.

També valdria la pena que els subscriptors ens informessin dels canvis de domicili o de titularitat de la subscripció, a fi d'evitar extraviaments dels exemplars que enviem per correu.

LES MILLORS SOLUCIONS
PER A LA VOSTRA CUINA

MOIÀ CUINES
Creació Disseny

CUINES PLENES DE VIDA,
AMB LES TENDÈNCIES MÉS
ACTUALS EN DECORACIÓ

DISSENY PERSONALITZAT

Ctra. de Vic, 4
08180 Moià
Tel./Fax: 93 820 84 93
moiacuines@gmail.com

**Per a dents
més blanques**

DENTIBLANC

El dentífric amb extracte de papaia,
d'enèrgica acció emblanquidora.

**DENTS NETES,
BLANQUES I
BRILLANTS**

Demani consell farmacèutic.